

NIŠKO SAVETOVANJE EKONOMISTA 2019.

”EKONOMIJA I NAPREDNE TEHNOLOGIJE ”

Društvo ekonomista Niša je i ove godine uspešno realizovalo tradicionalno Niško savetovanje ekonomista 28.novembra 2019. godine u prostorijama Regionalne privredne komore Niš. Savetovanje je po treći put održano u okviru Foruma naprednih tehnologija, koji organizuju Grad Niš i Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i projekte. Tema ovogodišnjeg savetovanja je bila „Ekonomija i napredne tehnologije”. Nakon izjava za medije, skup su svečano otvorili Gradonačelnik Niša Darko Bulatović; direktor sektora za strateške analize, analizu, usluge, servise i pakete proizvoda Privredne komore Srbije Mihajlo Vesović; član izvršnog odbora Saveza ekonomista Srbije profesor dr. Boban Stojanović; i Saša Matejić potpredsednik Regionalne privredne komore Niš.

Moderator prvog panela „Šta nam donose pametni gradovi” bio je pomoćnik gradonačelnika Niša Miloš Milošević. Učesnici na panelu su bili: Mihajlo Vesović ispred Privredne komore Srbije, Vladan Nešić sistem analitičar u kompaniji Telekom Srbija i Šasa Matejić ispred Regionalne privredne komore Niš. Tokom panela istaknut je značaj postojanja jasnog strateškog plana radi ostvarivanja kontrlisanog razvoja uz sinergiju države (lokalne samouorave), privrede (realnog sektora) i univerziteta. Najavljeno je da će kompanija Huawei implementirati prvi „smart city” projekat u Nišu. Tokom panela ukazano je i na razliku između konceptata „Save city” and „Smart city” i istaknute su ključne oblasti u kojima se realizuje koncept pametnih gradova kao što su: pametni saobraćaj (smanjenje gužve i čekanja u saobraćaju), praćenje gubitka vode, optimizacija ruta kamiona komunalnih preduzeća uz pomoć senzora za praćenje popunjenosti kontejnera, praćenje zagađenosti vazduha i buke u gradovima, izgradnja pametnih zgrada. Tokom diskusije koja je usledila nakon uvodnih izlaganja zaključeno je sledeće:

- 1) digitalizacija menja poslovne modele i ponašanje čini racionalnijim,**
- 2) pametnih gradova nema bez pametnih ljudi.**

Predsednik Društva ekonomista Niša, prof. dr Boban Stojanović bio je moderator drugog panela „Sinergija ekonomije i naprednih tehnologija”. Na početku panela je ukazano na značaj IT sektora za privredu Srbije (izvoz sektora premašuje 1 milijardu evra, učešće u BDP je oko 10%,) i na potrebu povećanja izdvajanja po glavi stanovnika za IT sektor (u Srbiji se izdvaja 60 evra, u zemljama u okruženju 120 evra, dok su u Evropi izdvajanja i do 800 evra po stanovniku). Učesnici panela su bili: dr Ivan Nikolić iz Ekonomskog instituta u Beogradu i član Saveta guvernera NBS; Vladislav Cvetković direktor kompanije PriceWaterhouseCoopers; Goran

Mladenović iz NiKAT klastera; Branislav Brindić direktor kompanije Harder Digital Sova koja se nalazi među deset vodećih kompanija na svetu u oblasti optoelektronike. Tokom panela su iznete relevantne činjenice i predstavljana su moguća rešenja za unapređenje kvaliteta života u gradu. Lokalni ekonomski razvoj će se u narednom periodu bazirati na pametni gradovima. U vezi sa tim, istaknuti su ključni faktori od kojih zavisi uspešna implementacija projekta pametnih gradova i to: strategija, finansijski aspekt i analize i podrška u primeni tehničkih rešenja koja moraju biti skalabilna. Posebna pažnja tokom panela posvećena je primeni naprednih tehnologija i industrije 4.0. u industrijama odnosno posmatrana je uloga naprednih tehnologija u unapređenju konkurentnosti preduzeća. Dr Ivan Nikolić predstavio je dinamiku tehnološke složenosti prerađivačke industrije u Srbiji. Branislav Brindić je predstavio potencijal visoko tehnoloških firmi. Goran Mladenović je naglasio da se moramo baviti time kako da sa postojećim resursima ponudimo tržištu bolje proizvode/usluge i ukazao na moguću disruptivnu i transformišuću ulogu inovacija u privredi. Saša Matejić je ukazao da je visina plata u Srbiji ključni problem i da država treba da smanji poreze i doprinose kako bismo postigli željene rezultate. Tokom diskusije koja je usledila nakon izlaganja panelista zaključeno je sledeće:

1. **Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj podiže tehnološki nivo proizvodnje,**
2. **Sektor biznisa ne ulaže dovoljno u istraživanje i razvoj,**
3. **Neophodan je partnerski odnos lokalne samouprave i poslovne zajednice,**
4. **Grad je nukleus za dalje promene, a građanin je u centru dešavanja.**

Nakon drugog panela, održan je i okrugli sto „U susret Naučno tehnološkom parku” u kome su učestvovali: Stefan Badža, specijalni savetnik u Vladi Republike Srbije, dr Milan Ranđelović načelnik kancelarije za lokalni ekonomski razvoj i projekte Grada Niša, kompanije potencijalni stranari Naučno tehnološkog parka, predstavnici Univerziteta i privrede. Tokom okruglog stola predstavljena je uloga Naučno tehnološkog parka u kreiranju i unapređenju inovacionog ekosistema u regionu, predstavljen je sadržaj, oprema i aktivnosti koje su potrebne u narednom periodu, kao i ciljevi funkcionisanja parka. Veliku važnost za uspešan rad Naučno tehnološkog parka ima lokalna i regionalna saradnja sa svim stejkholderima (visokoškolske ustanove, privredna komora, klaster naprednih tehnologija, agencije za ekonomski razvoj, kompanije i drugi)

Interesovanje medija i šire javnosti za skup je bilo značajno o čemu govori i velika posećenost tokom celodnevnog programa Savetovanja. Imajući u vidu organizacioni i programski koncept skupa, pozitivne komentare učesnika i medijsku podršku, Savetovanje je ocenjeno kao veoma uspešno. S tim u vezi, predložene su **ključne preporuke koje mogu doprineti boljim sinergijskim efektima međuzavisnosti ekonomije i nauke, s jedne strane, i naprednih tehnologija u kontekstu industrije 4.0. s druge strane:**

1. Meriti rezultate digitalne transformacije i revidirati stvarno stanje u privredi,
2. Ojačati kompanije tradicionalne industrije da inoviraju,
3. Osigurati više donosilaca odluka u ovoj oblasti iz Beograda na sličnim događajima,

4. Organizovati događaje na kojima će predstavnici *Tech industrije* i tradicionalne industrije komunicirati i razmenjivati stavove i iskustva,
5. Motivisati *Tech firme* da se više uključe u projekte u Srbiji.